

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-143 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-57/1539-552
Karar Tarihi : 15.11.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: H. Gökşin KEKEVİ, Osman Tan ÇATALCALI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Cargill Tarım ve Gıda Sanayi Ticaret A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK
Av. Korhan YILDIRIM, Av. Derya DURLU
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mah. 34349 Beşiktaş/İstanbul

- Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.
Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Yakapınar/Adana

- Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.
Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Yakapınar/Adana

- Sunar Mısır Entegre Tesisleri A.Ş.
Turhan Cemal Beriker Bulvarı Yolgeçen Mah. No:565 Adana

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Nişasta üreticilerinin birlikte hareket etmek suretiyle mısır alım fiyatlarını ve şartlarını belirledikleri iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Cargill Tarım ve Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. (Cargill), Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş. (Amylum), Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş. (Tat) ve Sunar Mısır Entegre Tesisleri A.Ş. (Sunar)'nin iletişim halinde olduğu ve alım stratejilerini birlikte belirledikleri böylelikle piyasada mısır fiyatlarına doğrudan etki ettikleri,
- Dünyada yaşanan kuraklıklar sebebiyle en büyük mısır üreticisi konumunda bulunan Amerika Birleşik Devletleri'nde dahi fiyatların Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO)lı mısırlar için 350 \$/Ton (630 TL), GDO'suz mısırlar içinse 400 \$/Ton dolaylarında seyrettiği, Türkiye'de ise GDO'suz mısırın ton başına fiyatının 530-550 TL aralığında olduğu, her zaman Türkiye'deki mısır fiyatlarının dünya fiyatlarının üstünde olduğu göz önüne alındığında, bu durumun anılan nişasta üreticilerinin aralarında anlaşmalarına işaret ettiğinin görüleceği,
- Nişasta üreticilerinin mısır fiyatlarının görece düşük seyretmesinden kaynaklı maliyet avantajlarını tüketiciye yansıtmadığı, devletin nişasta üretimine getirmiş olduğu kotayı

12-57/1539-552

çiftçiye koz olarak kullandıkları ve düşük fiyatlardan mısır almalarını buna dayandırdıkları,

- Nişasta üreticilerinin bir önceki hasat mevsiminde sırayla alım yaptığı böylece piyasadaki malın tek fabrikaya yönelmesinin sağlandığı ve pazarın rekabetçi işleyişinin bozulduğu,
- Bu yılki hasadın başlamasıyla birlikte tüm nişasta üreticilerinin başvuru sahibi tarafından arandığı hepsinin hasadın başlamış olmasına rağmen henüz alım yapamayacaklarını, ancak pazartesi itibarıyla alım yapmaya başlayabileceklerini ifade ettikleri,
- Daha da önemlisi nişasta üreticilerinin her birinin mısırın fabrika teslim fiyatını 575 TL/ton olarak belirledikleri,

iddia edilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 28.08.2012 tarih ve 6659 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 31.08.2012 tarih ve 2012-3-143/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 05.11.2012 tarih ve 2012-3-143/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikayetlerin reddedilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Teşebbüsler Hakkında Bilgiler

- (6) Haklarında önaraştırma yürütülen Cargill, Amylum, Tat ve Sunar, mısırdan nişasta üreten teşebbüslerdir.
- (7) 06.06.2002 tarih ve 02-36/402-169 sayılı Kurul kararında; Cerestar'ın Türkiye'de faaliyet gösteren PNS Pendik Nişasta Sanayi A.Ş.(PNS)'de sahip olduğu %50 oranındaki hissesinin Cargill tarafından devralınmasına izin verilmiş ve Cargill'in Türkiye'de nişasta, glikoz ve fruktoz pazarının %70'ine tek başına sahip olarak, Cargill'den ürün alan teşebbüsleri zor durumda bırakacağı yönündeki şikayet reddedilmiştir. Söz konusu kararda; gerek mısır tabanlı nişasta sektörüne gerekse de ilgili sektörde faaliyet gösteren ve bu önaraştırmanın da konusu olan Cargill, Amylum, Tat ve Sunar'ın faaliyetlerine ilişkin olarak ayrıntılı inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmeler arasında;
 - Pazarda en yüksek payın Cargill'e ait olduğu, ikinci sırada Amylum'un yer aldığı;
 - Nişasta pazarında yer alan küçük ölçekli üreticiler, Tat ve Sunar'ın diğer üreticilere karşı etkin rekabet içinde oldukları,
 - Bu nedenle anılan firmaların büyüklüklerinin değerlendirmeler açısından ihmal edilebilir boyutta olmadığı, pazarın büyük firmaları olan Cargill ve/veya Amylum firmalarının nişasta fiyatlarında artış sağlamalarının her zaman Tat ve Sunar'ın pazar payını artırma anlamını taşıyacağı, bu nedenle nişasta pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir gelişmenin yaşanmayacağı,yer almaktadır.

I.2. İlgili Pazar

- (8) Karar sonucunu etkilemeyeceğinden hareketle pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

- (9) 10.10.2012 tarihinde Cargill, Amylum, Tat ve Sunar teŖebbüslerinde eŖ zamanlı olarak yerinde inceleme yapılmıŖtır. Söz konusu yerinde incelemelerde mısır alım fiyatlarının ve Ŗartlarının birlikte belirlendiği iddiasını destekler nitelikte delil bulunamamıŖtır.
- (10) Dosya içeriğinden; Cargill'in (.....), Amylum'un (.....), Tat'ın (.....), Sunar'ın (.....) tarihinde alım yapmaya baŖladığı ve alım fiyatlarının birbirlerinden farklı olduğu saptanmıŖtır.
- (11) NiŖasta üreticileri Cargill, Amylum, Tat ve Sunar'ın mısır alım fiyat, miktar ve tarihlerinin birbirinden farklı olduğu dosya içeriğinden anlaŖılmıŖtır. Dolayısıyla mısır alım fiyatları ve Ŗartlarının birlikte belirlendiği iddiasını destekler nitelikte delil bulunamadığından soruŖturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıŖtır.

J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca Ŗikayetin reddi ile soruŖturma açılmamasına OYBİRLİğİ ile karar verilmiŖtir.